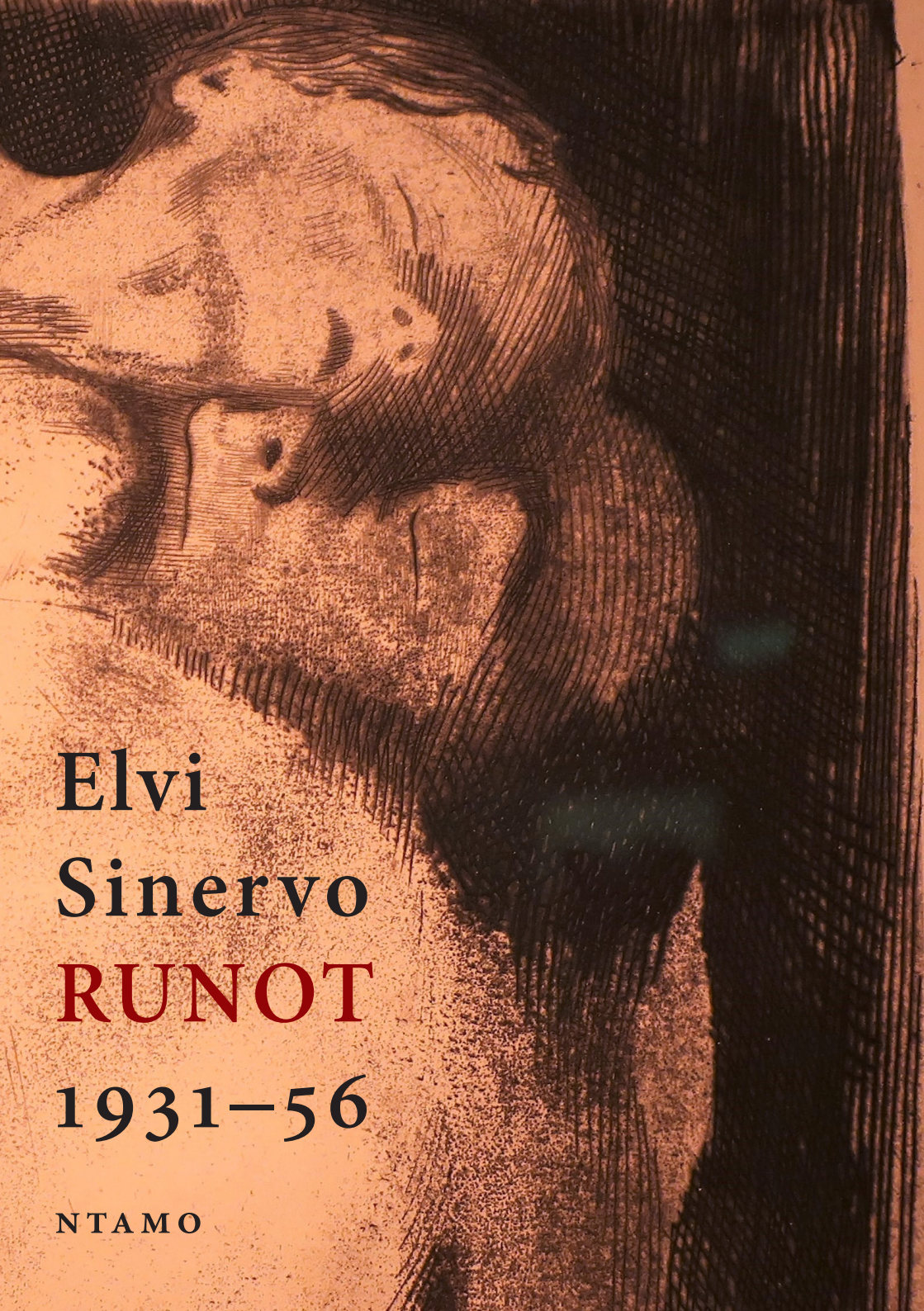

Elvi
Sinervo
RUNOT
1931–56

NTAMO

Elvi Sinervo Runot 1931–56

NTAMO-FAKSIMILE ORIGINAALISTA:

Love, Helsinki 1977.

© Elvi Sinervon oikeudenomistajat; Peter von Baghin oikeudenomistajat (paratekstit).

ISBN 978-952-215-826-0

Tässä painoksessa on otettu huomioon ja mukaan muutokset, jotka Love-koonnokseen tehtiin uuspainoksessa: TA-Tieto, Helsinki 2012. Yksittäisiä pieniä virheitä on korjattu ja hajatietoja lisätty Sinervon alkuperäisteosten ja muiden lähteiden nojalla.

ntamo kiittää oikeudenomistajia ja TA-Tietoa suosiollisuudesta.

ULKOASU

Göran de Kopior

KANNEN KUVA

Käthe Kollwitz, *Städtisches Obdach* (1926), Wikimedia Commons.

VALMISTAJA

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

NTAMO

Helsinki 2021

www.ntamo.net

ELVI SINERVO
RUNOT
1931—56

Kirjailijan vastuusta

NTAMO *Helsinki* 2021

*Älä minulta Maammo Runontekijää kysele, ei hän ole täällä.
Etsi hänet sieltä missä ihmiset elävät,
missä nuoret silmät tähystävät tulevaisuuteen, missä vuoria
siirretään ja virtojen juoksu kääntyy,
Missä sydämet kapinoivat vääryyttä vastaan,
missä kuvia särjetään,
missä ihminen antaa elämänsä, ei suojellakseen sitä mikä on ollut,
vaan sen puolesta mikä on tuleva.*

Helsingissä, 15. 9. 1977

Eli Sinen

1931–38

PILVET

Pilvet vaelsivat ylitseni,
niin kuin unet jotka näin lapsena,
niin kuin päivät jotka olin elänyt.

Pilvet vaelsivat ylitseni.
Ja tuuli kävi ja hajotti ne.
Enkä nähnyt niitä enää.

PYHÄKOULU

Muistathan sinä sen laatikkotalon,
jonka ikkunat loistivat sateenkaarivärein,
jossa muijat riitelivät siivousvuoroista
ja miehet puhuivat politiikkaa.
Me itse kuuluimme kakarakaartiin,
joka varasti lastuja laivanveistämöltä,
ja tappeli keskenään
ja kiusasi yhdessä Murrimuijaa,
sitä pergamenttinaamaista noitaa.

Mutta sunnuntaisin
saimme eteemme puhtaat esiliinat
ja pestyin naamoin
kipitimme pyhäkouluun,
marsipaalinväriseen kirkkoon tehtaan vierellä.
Diakonissatäti,
haljakansinisin silmin ja terävin nenin,
opetti meille raamattua
ja jutteli Jeesuksesta,
joka oli jumalan poika ja puusepän poika,
melkein kuin meidän talon puusepän Antti.

Aurinko paistoi kirkon korkeista akkunoista
ja sai vernissapenkit säteilemään.
Me rukoilimme hartaasti taivaanisää
ajatellen: joulunapa saamme makeispussin,
jossa on omena, nisse ja karamelli.
Mutta takana tirskuivat isommat tytöt ja pojat
hakiessaan raamatusta tuhmia kohtia.

"Valehteleminen on synti
ja varastaminen on synti",
sanoi diakonissa sinisin silmin.
Joku meistä alkoi nyyhkyttää,
sillä eilenhän olimme kaikki
varastaneet lastuja laivanveistämöltä.
Me lauloimme vielä
ja rukoilimme vielä,
ja kipitimme takaisin kotiin.
Mutta matkalla sain minä puusepän Antilta selkään,
kun väitin hänen tulevan mukaan
karamellin, nissen ja omenan vuoksi.

ENNE

Me leivoimme savileipiä viertotien takana,
missä pyykkivaatepurjeet lepattivat mäntyjen välissä,
ja pilvet kuljettivat meitä kaukaisiin maihin
taivaan merta pitkin.
Olimme rikkaita ja kylläisiä.

Mutta ohitsemme kulki vieras vaimo.
Hänellä oli harmaa huivi ja häijyt silmät.
Hän osoitti sormellaan leipiämme ja huusi:
”Kun lapset leipovat savesta leipää,
koettelee Herra maata sodalla ja nälällä!”

Hän meni pois.
Mutta me poljimme kauniit leipämme rikki
ja juoksimme itkien kotiin.

LAITAKAUPUNGIN LAPSUUS

Minä muistan sen kapean kadun
ja ne keväisin kukkivat puut.
Talon takana prankkarikujan
ja sokkelot mukavat muut.

Me kuljimme risoissa kaikki,
mutta mieltä se painanut ei.
Nenä jos oli siivoamatta
sen paremmin eespäin vei.

Oli joukkomme johdossa Hanski,
mies ainoa laatuaan.
Vielä köyhempi hän oli muita;
hällä ollut ei faijaakaan.

Ja entä Vili, sen tunsi
kaikki muijat korttelin
— nääs koirankujeitten vuoksi.
Siinä vasta näit viikarin.

Sitte minä ja isännän Unski
kiva kaveri kerrassaan,
ja Maija ja Aukki, ei surreet
ne muuta kuin hameitaan.

Oli muitakin, Pelle ja Kalle,
ne karvarin kaksoset.
Toista sellaista sakkia mistään
hakemallakaan löytäisi et.

Ja kevät kun kadulle saapui,
vesi räystäissä solisi,
jok'ainoa joukosta silloin
oli metsien indari.

Voi jee meitä indareita,
kun me sieraimet väristen
sotapoluilla vainusimme
sen päällikön valkoisen!

Ja valkeanaamoista pahin
talonmies oli muijineen.
Sillä muijalla — indarit tiesi —
oli sisua kerrakseen.

Kevätiltana kuulaana kerran
me vannoimme veljeyden.
Nenät valkeina vahvistimme
veripisaroin valamme sen.

Mutta pitkien housujen myötä
hajos indarit maailmaan.
Vili merille läksi, ja toiset
muuten eksyivät toisistaan.

Teki Unskista sattuma herran
— kas, joskus käydä voi niin.
Eikä tuntenut veljeä veli,
kun kadulla kohdattiin.

Ja tilityskeväänä sitten
— ajastaikoja jälkeenpäin —

meistä yks' oli tappanut toisen
— myös joskus käydä voi näin.

”Näes” — kertoi karvarin Pelle,
hänet kerran kun kohtasin.
”Oli joutuneet Unski ja Hannu
eri leireihin kumpikin.”

Ja silloin me muistimme taasen
ne keväisin kukkivat puut.
Sen kadun ja prankkarikujan
ja sokkelot mukavat muut.

Oli nytkin kevät ja kuulas,
ja me muistimme hätkähtäen,
että kaikki me keväällä kerran
verin vannoimme veljeyden.

HARMAA SILTA

Oli aina sateinen päivä
ja aina, aina syys.
Ja taivas maata painoi
kuin loputon ikävyys.

Oli silta puinen, harmaa.
Joki lauloi mennessään
ja jossain kaukana yhtyi
se mereen äärettömään.

Ja sillalla kun seiso
laps vähäinen,
niin kaidepuuhun ylti
vain leuka sen.

Murtunein siivin
pakenee yö edellämme,
ja tuuli kuljettaa naurumme
maasta maahan.

KOKOELMAN **RUNOT**
TOIMITTI 1977 (LOVE)
JA 2012 (TA-TIETO)
PETER VON BAGH (1943–2014),
JOKA LIITTI JÄLKISANOIHINSA
ELVI SINERVON (1912–1986)
ELOISIA LAUSUMIA RUNOJENSA
YHTEISKUNNALLISISTA JA
ELÄMÄKERRALLISISTA
YHTEYKSISTÄ.

NTAMO 2021

9 789522 158260

978-952-215-826-0